

Til lovforslag nr. L 105

Bilagshæfte

til

Tilføjelse til betænkning

over

Forslag til udlændingelov

Retsudvalgets spørgsmål nr. 22, 109 og 115 til justitsministeren i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslaget og de skriftli-

ge svar herpå samt indenrigsministerens udtalelse til justitsministeriet i anledning af lovforslaget.

I. Retsudvalgets spørgsmål til justitsministeren og svarene herpå

Spørgsmål 22:

Ministeren bedes oplyse de økonomiske konsekvenser af hvert af de to mindretalsforslag om domstolsprøvelse af administrative afgørelser samt angive, hvilke af de to mindretalsforslag der næres mindst betænkelighed ved.

Svar:

I en fællesudtalelse til justitsministeriet har Den danske Dommerforening og præsidenterne for østre landsret, Aalborg by- og herredsret, Odense by- og herredsret og Københavns byret bl.a. anført, at mindretallenes forslag må forventes at medføre et meget betydeligt ressourceforbrug. Det påpeges i udtalelserne, at der i øvrigt består en betydelig usikkerhed med hensyn til mulighederne for nærmere at beregne de økonomiske konsekvenser af mindretallenes forslag.

Rigspolitichefen har ligeledes givet udtryk for, at der er forbundet betydelig usikkerhed med beregninger over de økonomiske virkninger af hel eller delvis gennemførelse af mindretallenes forslag. Rigspolitichefen har imidlertid på det foreløbige grundlag skønnet, at en gennemførelse af mindretallets forslag til ændrede materielle regler i kombination med de mest vidtgående mindretalsforslag om formen for domstolsprøvelse vil medføre behov for mere end 1.000 hele retsdage i byretterne og mere end 500 hele retsdage i landsretterne. På grundlag heraf må det antages, at det til forberedelse og førelse af sagerne vil være nødvendigt at oprette 18 stillinger som politifuldmægtig samt 2 stillinger som kriminalpolitibetjent og 1 stilling som kontorfunktionær ved politiet og anklagemyndigheden. Ved domstolene skal oprettes 6 afdelinger i Københavns byret og 3 afdelinger i landsretten, dvs. 9 stillinger som landsdommer, 6 stillinger som byretsdommer, 9 stillinger som vagtmester og 9 stillinger som kontorfunktionær. De samlede løn-

udgifter til politi og domstole vil udgøre ca. 12 mill. kr. årlig. Hertil kommer ca. 6 mill. kr. årlig til advokat og tolkebestand i retten og ca. 2 mill. kr. årlig til leje og drift af nye lokaler inkl. retssale m.v. til domstolene og politiet. De samlede udgifter skønnes således i alt at udgøre ca. 20 mill. kr. årlig udover de udgifter på ca. 6,5 mill. kr. årlig, der er anført i bemærkningerne til det fremsatte lovforslag.

Rigspolitichefen har endvidere udtalt, at en gennemførelse af mindretallenes forslag om domstolsprøvelse på grundlag af de materielle regler, der er indeholdt i regeringens forslag, må antages at medføre behov for ca. halvdelen af de nævnte ressourcer, dvs. i alt ca. 10 mill. kr. årlig.

Efter rigspolitichefens opfattelse vil der næppe være væsentlig forskel på de økonomiske konsekvenser af de to forskellige mindretalsforslag om domstolsprøvelse. Det må dog antages, at mindretalsforslag I (højesteretspræsident Peter Christensen) vil være mindre omkostningskrævende end mindretalsforslag II. Forskellen beror navnlig på, at forsvarersbeskikkelse og mundtlighed i processen, der efter forslag II er obligatorisk, efter forslag I er fakultativ og således beror på rettens bestemmelse.

Rigspolitichefen peger afslutningsvis i udtalelsen på, at der ved siden af de anførte udgifter for justitsvæsenet må antages at opstå betydelige sociale merudgifter, idet en stor del af de udlændinge, hvis sager over længere perioder vil blive behandlet i en eller flere domstolsinstanser, vil have behov for væsentlig økonomisk støtte fra det offentlige.

Justitsministeriet kan tiltræde dommerforeningens og rigspolitichefens udtalelser, herunder om vanskelighederne ved på det foreliggende grundlag at foretage en nærmere beregning af de økonomiske konsekvenser af

mindretallenes forslag. De anførte skøn er således behæftet med betydelig usikkerhed.

Dommerforeningen har sammenfattende udtalt, at det på grund af de vanskeligt overskuelige virkninger af mindretalsforslagene ville være at foretrække, at man i overensstemmelse med lovforslaget i første omgang nøjedes med at henlægge afgørelser om udvisning på grund af strafbart forhold til domstolene. Hvis en prøvelse af de administrative afgørelser imidlertid ønskes indført, bør reglerne for prøvelsen udformes som foreslået af mindretal I (højesteretspræsident Peter Christensen). Justitsministeriet kan tiltræde denne vurdering.

Spørgsmål 109:

Har ministeren overvejet at fastsætte grænser for et udvisningstilholds længde?

Svar:

Efter lovforslagets § 31, stk. 1, medfører en dom eller en beslutning, hvorved en udlænding udvises, at udlændingens visum og opholdstilladelse bortfalder, og at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud). Indrejseforbudet kan tidsbegrænses og skal i så fald udløbe en 1. januar eller en 1. juli.

Lovforslaget indeholder ikke regler om indrejseforbudets varighed.

I den gældende udlændingebekendtgørelses § 54 er der nærmere fastsat regler om varigheden af indrejseforbud (udvisningstilhold).

Efter denne bestemmelse er udvisningstilholdets længde i almindelighed 3 år, dog således at der ved udvisning i alvorligere tilfælde, nemlig i forbindelse med kriminalitet eller stats sikkerhed, meddeles tilhold i fem år, ti år eller for bestandig.

Om praksis vedrørende indrejseforbud henvises til betænkning nr. 882/1979 s. 203-204.

Efter lovforslaget vil der ved beslutning om udvisning truffet ved dom samtidig blev truffet afgørelse om indrejseforbudets varighed. Lovforslaget overlader det således til domstolene nærmere at fastlægge en praksis med hensyn til varigheden af indrejseforbud truffet i forbindelse med en dom.

Efter lovforslaget vil der ved en administrativ beslutning om udvisning truffet af

tilsynet med udlændinge – med rekursmulighed til justitsministeriet – blive truffet afgørelse om indrejseforbudets varighed.

Der er ikke ved lovforslaget tilsigtet nogen ændring af den hidtidige administrative praksis ved meddelelse af indrejseforbud. Længden af tilholdet vil fortsat være afhængigt af karakteren og alvoren af den eller de forhold, der har betinget udvisning.

Det er justitsministeriets hensigt, såfremt lovforslaget vedtages, i en ny udlændigebekendtgørelse at opretholde de gældende regler for længden af indrejseforbud, dog med undtagelse af den kategori af afgørelser, der efter forslaget fremtidig skal træffes af domstolene, jfr. ovenfor.

Spørgsmål 115:

Hvad forstås ved »længere varighed« i ministerens ændringsforslag til § 9 (§ 9, stk. 1, nr. 2)?

Svar:

I § 9, stk. 1, nr. 2, i justitsministerens ændringsforslag til forslag til udlændingelov er det bestemt, at en udlænding, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person, har ret til at få udstedt opholdstilladelse.

Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, indebærer denne, at de gældende regler i udlændingebekendtgørelsens § 25 om familiesammenføring med visse ændringer overføres til loven.

Bestemmelsen i udlændingebekendtgørelsens § 25 om familiesammenføring er udformet i overensstemmelse med udlændingelovudvalgets forslag i betænkning nr. 882/1979. Om baggrunden for bestemmelsen kan henvises til betænkningens side 18 og 78 ff.

Tilsynet med udlændinge og justitsministeriet har ved afgørelsen af, om et bestemt samlivsforhold kan anses at have haft en »længere varighed«, foretaget en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder omkring samlivet, herunder fastheden af det. Man har ikke i praksis indført nogen fast tidsgrænse for samlivets varighed som betingelse for at opnå opholdstilladelse, men det har dog som et vejledende udgangspunkt været lagt til grund, at et samliv normalt skal

have bestået i mindst 1½–2 år for at kunne danne grundlag for en opholdstilladelse efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 1, nr. 2.

Justitsministeriets ændringsforslag til udlændingelovforslaget tilsigter ikke ændringer af denne praksis.

INDENRIGSMINISTERIET

Den 23. februar 1983

II. Indenrigsministerens udtalelse til justitsministeren i anledning af lovforslaget

I skrivelse af 20. januar 1983, j.nr. L.A. 1982-37002-14, har justitsministeriet anmodet indenrigsministeriet om en udtalelse vedrørende forslag til fremmedlov.

Ifølge bemærkningerne har forslaget til formål at give udlændinge en øget retsbeskyttelse, navnlig de udlændinge, som har fastere tilknytning til landet.

Lovforslaget har således det sigte at skabe en øget retsbeskyttelse for den enkelte indvandrer. Forslaget må imidlertid tillige ses i en bredere indvandrerpolitisk sammenhæng, hvorfor jeg forudsætter fortsat at blive inddraget under forslagets videre behandling.

Lovforslaget omhandler alle udlændinges forhold, dvs. både de såkaldte »turister« og indvandrerne. Afgørelser i henhold til loven træffes af Tilsynet med Udlændinge, når bortses fra udvisninger i forbindelse med straffesager.

I betænkningen, der ligger til grund for forslaget, er der ikke taget stilling til, om Tilsynet med Udlændinge bør have tilknytning til politiet som hidtil. Der henvises til, at en eventuel ændring i denne henseende må bero på praktiske og politiske overvejelser.

Efter min opfattelse er der nogle hensyn, som peger i retning af, at indvandrernes civi-

le forhold burde behandles af civile danske myndigheder. Politiets behandling af indvandrernes civile forhold kan opfattes som et udtryk for en generel mistillid til indvandrerne som befolkningsgruppe og være medvirkende til at påvirke det almindelige omdømme af indvandrerne. Jeg skal i denne forbindelse bemærke, at jeg har gjort tilsvarende synspunkter gældende over for folketingets indfødsretsudvalg, for så vidt angår politiets opgaver ved behandlingen af ansøgning om indfødsret.

Den øgede retsbeskyttelse søges ifølge forslaget bl.a. opnået ved en i forhold til de gældende regler mere detaljeret udformning af lovbestemmelserne om udvisning, opholdstilladelse m.v.

Fra indvandrerside er det ofte fremført, at retten til at forblive her i landet under dårlige økonomiske konjunkturer med høj arbejdsløshed ikke har været tilstrækkeligt sikret i lovgivningen. Denne usikkerhed er forståelig og er hæmmende for indvandrernes egen aktive indsats for at indgå i det danske samfund. Jeg kan derfor støtte, at reglerne om opholdstilladelser m.v. nu klart kommer til at fremgå af lovteksten.

BRITTA SCHALL HOLBERG

/ Jette Mersing